

[Henning Hasle.]

Virksomheden ansatte Personer. Jeg vil henstille, at der kommer til at staa „og beskæftigede Personer“, for at fastslaa, at det ogsaa drejer sig om Arbejdere. Det havde maaske ogsaa været rigtigt at give et Eksempel, der viste, hvad man mener om det Forhold, som det ærede Medlem Hr. Kristen Amby har nævnt tidligere: at en Arbejder forlod fast, vellønnet Arbejde for at give sig i tysk Sold mod Betaling af f. Eks. det dobbelte eller tredobbelte Beløb.

Der vil fremkomme en Inkonsekvens, som vel skyldes tekniske Aarsager. Der er fri Adgang til Anke efter denne Lov. Den, der er dømt for Værnemageri til Fængselsstraf paa fra 30 Dage til 4 Aar, kan frit anke, hvorimod den, der er dømt til Fængsel i over 4, men under 10 Aar, ikke kan anke uden Tilladelse, medens den, der er dømt til over 10 Aar, igen kan anke. Det er en Anomali, som sikkert er kommet ind under Lovforslagets Forhistorie. Jeg haaber, at man kan blive enig om at rette det til, at der bliver Anke i alle Tilfælde; ellers bliver det en meget kunstig Ordning, som det vist vil blive meget vanskeligt at faa Folk til at forstaa.

Jeg haaber, at vi kan se paa i alt Fald nogle af disse Spørgsmaal i Udvalget. Det er som sagt kun tekniske Spørgsmaal, det drejer sig om. Mit Parti godkender Principperne i Lovforslaget og tilsiger det en velvillig og hurtig Behandling, idet jeg dog tilføjer, at vi maa gaa ud fra, at der ikke kommer flere Straffelove med tilbagevirkende Kraft.

Vagn Bro: Naar vi her i Folketinget over to Maaneder efter Lovgivningen af 1. Juni 1945 om Tillæg til Straffeloven først nu staar over for den allerede dengang omtalte Værnemagerlov, viser det bl. a., hvor uhyre vanskeligt dette Emne er, og at det i det hele taget er en overmaade vanskelig Sag at give Straffelove tilbagevirkende Kraft. Det har vi drøftet meget indgaaende for de to Maaneder siden, og Debatten endte i det Standpunkt, at vi maa være meget forsigtige paa dette Punkt. Resultatet nedfældede sig i en Udtalelse af Ministeren om, at det Kompleks af Værnemagerbestemmelser, der skulde være Supplement til Værnemageriloven, skulde være af økonomisk Karakter. Nu skal jeg ikke i Dag opholde mig stærkt ved det, thi det er jo en Kendsgerning, at hvis der ogsaa straffemæssigt set er Mangel i den tid-

ligere Lovgivning, er det Folketingets Pligt at ændre denne.

Jeg tror, at jeg tør sige, at den største Mangel ved det første Straffelovstillæg var den, at den normale Minimumstraf blev 4 Aars Fængsel. Jeg tror, at der foruden dem, der allerede dengang hævdede det, er adskilligt flere, som er kommet ind paa denne Betragtning. Begrundelsen var ganske vist den — og dette skal ogsaa slaas fast ved dette Lovforslags Behandling —, at det ved den første Lov kun drejede sig om alvorlige Tilfælde, men vi kan vist alle erkende, at Bestemmelserne var for skematisk, og det gælder ikke mindst Straffelovstillæggets §§ 15 og 16, hvoraf § 15 er den særlige Værnemagerbestemmelse.

Det er jo et meget stort Spørgsmaal, om det egentlig er gavnligt, at Offentligheden i alt for høj Grad følger Lovforslags Tilblivelse, lige fra Ministerens Tanke til Forelæggelsen i et af Tingene. Selv om man er Tilhænger af Offentlighed, kan man vel nok sige, at der er noget, der hedder den interne Side af en Sag. Dette Forslags Tilblivelse er fulgt overmaade nøje, og derfor maa jeg ogsaa have Lov til at sige, at det er undergaaet betydelige Ændringer — og efter min og mit Partis Mening afgjort til det bedre.

Man kan stort set dele Befolkningen med Hensyn til Spørgsmaalet om Samarbejde med Besættelsesmagten i tre Hovedkategorier. Der var en Del, der oprindeligt maaske ikke var særlig stor, men dog som Tiden gik blev en stor Del af Befolkningen, der indtog det Standpunkt, at man overhovedet ikke skulde have noget som helst Samarbejde med Besættelsesmagten. En anden Del af Befolkningen gik kun med til et saadant Samarbejde ud fra den Betragtning, at det kunde blive til Støtte for de danske Myndigheders Ønske om Varetagelsen af Danmarks Interesser, eller at det maatte anses for tvingende nødvendigt; i øvrigt hævdede man, at ethvert Samarbejde derudover ikke alene var utilbørligt, men ogsaa utilstedeligt, og at ikke alene den uberettigede Fortjeneste skulde konfiskeres, men at der ogsaa skulde anvendes Straf i de alvorligste Tilfælde. Og saa var der den Del, som dette Lovforslag omhandler, de egentlige Værnemagere, som paa alle Maader vilde tjene mest muligt. Nu maa man erkende, at for en hel Del Mennesker, der ikke var handlende eller Entreprenører, opstod dette Problem slet ikke, for andre gælder det, at det Samarbejde, der fandt Sted, i mange Tilfælde var en uundgaaelig